

**PROJEKT
EDUKACYJNY
EDUKACJA
EKOLOGICZNA
W PRZEDSZKOLU**

***„Nauczymy dzieci,
po co segregować
śmieci?”***

Opracowanie: mgr Barbara Romianowska

mgr Agnieszka Marchlewicz

Niepubliczne Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi. „
Ciuchcia”

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie.....	
II.	Informacje o wnioskodawcy	
III.	Opis projektu	
IV.	Cele projektu	
V.	Metody, formy, środki dydaktyczne i ewaluacja (czyli procedura osiągania celów)	
VI.	Zadania związane z realizacją projektu	1

Wprowadzenie

W dobie gwałtownych zmian i szybkiego rozwoju cywilizacji, coraz większego znaczenia nabierają pojęcia: „**edukacja ekologiczna**”, „**ochrona środowiska**”, „**polityka ekologiczna**”, czy też „**strategia ekorozwoju**”. Człowiek od wieków korzysta z naturalnych bogactw ziemi, eksploatuje je i zanieczyszcza: powietrze, wodę i glebę. Obumierają drzewa, giną zwierzęta a człowiek staje się coraz słabszy, choroby – groźniejsze.

Problem śmieci staje się coraz bardziej dotkliwszy i globalny. Badania prowadzone w niektórych regionach Polski, wykazały, że poziom świadomości ekologicznej Polaków jest na pograniczu ignorancji. Przeważająca część ludzi dorosłych nie zdaje sobie sprawy z postępującej degradacji środowiska – kosztów ekonomicznych i społecznych wynikających z jego zanieczyszczenia. Polskie społeczeństwo jest nadal mało wrażliwe na problem śmieciowy i zanieczyszczanie środowiska. Zatem kształtowanie postaw ekologicznych winno rozpoczynać się już u progu edukacji przedszkolnej. Dzieci w wieku przedszkolnym ze względu na swój konkretno – obrazowy sposób myślenia, poznają otaczające go środowisko wszystkimi zmysłami, dlatego należy im umożliwić oglądanie, badanie, obserwowanie i eksperymentowanie dostępnymi i bezpiecznymi odpadami. Wykorzystywanie ich do upiększania swojego otoczenia przyrodniczego, sadzenia roślin, wykorzystywania do powtórnego przetwarzania. Działania takie rozwijają zainteresowania, motywują do zdobywania wiedzy, dokładniejszego poznawania środowiska i przygotowują dziecko do odpowiedzialności za nie. Zatem edukacja ekologiczna winna być procesem ciągłym, trwającym przez całe nasze ludzkie życie. Dlatego też uczmy dzieci, jak korzystać ze środowiska, by żyć w zgodzie z naturą, jak stworzyć sobie możliwość świadomego wyboru między zagrożeniem a zapobieganiem.

Z myślą o powyższych działaniach na rzecz ochrony i ulepszania naturalnego środowiska powstał ten właśnie projekt – „**Nauczmy dzieci, po co segregować śmieci?**”.

II. INFORMACJE O WNIOSKODAWCY

Nazwa projektu:

**PROJEKT EDUKACYJNY
„Segregujmy odpady”**

Nazwa wnioskodawcy:

**Grupa: „ Biedronki” „ Motylki”
Niepubliczne Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi „ Ciuchcia”
Inowrocław
ul. Armii Krajowej 16**

Opiekunowie grup:

**mgr Barbara Romianowska
mgr Agnieszka Marchlewicz**

Źródła finansowania:

Realizacja projektu „*Segregujmy odpady*” finansowana będzie z własnych środków placówki, w oparciu o już istniejące zaplecze dydaktyczne.

Czas trwania projektu:

Projekt zamierzamy zrealizować w okresie 2 miesięcy:
Listopada grudnia 2021r.

III. OPIS PROJEKTU

Projekt przeznaczony jest do pracy z dziećmi w przedszkolu.

Projekt zakłada realizację treści programowych zgodnych z obowiązującą w przedszkolu **Nową Podstawą Programową Wychowania Przedszkolnego**, dla

Przedszkoli, Oddziałów Przedszkolnych w Szkołach Podstawowych oraz innych Form Wychowania Przedszkolnego, dotyczą dziecka, jego rodziny, środowiska bliższego i dalszego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008r.).

Nasze Przedszkole od dawna realizuje wybrane treści z zakresu edukacji ekologicznej, kształtując u dzieci prawidłowe postawy prospołeczne i proekologiczne w relacjach „Ja – świat”. Organizujemy też sytuacje dydaktyczne umożliwiające dzieciom obserwacje pozytywnych i negatywnych skutków działalności człowieka w środowisku społeczno – przyrodniczym. W tym celu umawiamy spotkania z ludźmi mającymi wpływ na ochronę przyrody, dzieci mają wówczas okazję na zdobywanie informacji na interesujący nas temat. Podczas wycieczek i spacerów poznajemy i obserwujemy nasze najbliższe środowisko a zdobyte wiadomości wykorzystujemy w praktyce – podczas zabaw dowolnych i zajęć zorganizowanych. Zdobytą wiedzę utrwalamy ucząc się wierszy i piosenek, odgrywając różne scenki, malując, rysując i samodzielnie eksperymentując. Wiedza i umiejętności tak zdobyte są trwalsze i pełniejsze.

W bieżącym roku szkolnym, chcemy zwrócić szczególną uwagę naszych wychowanków na segregację śmieci i recykling, stąd też powyższy projekt **„Segregujmy odpady”**.

Realizując projekt chcemy uzmysłwić wychowankom:

- Jaki sens, ma codzienna segregacja śmieci?
- Dlaczego te działania są tak ważne?
- Po co, pojemniki mają różne kolory?
- Co, ma się znajdować w każdym z nich i dlaczego?
- W jaki sposób, wykorzystywać odpady?
- Co oznaczają niektóre (wybrane) pojęcia ekologiczne? Np.: odpady, segregacja, recykling, PET, „jestem eko – jestem trendy”, segregacja trudnych śmieci i inne.
- W czym, winna przejawiać się umiejętność kulturalnego współżycia człowieka z otoczeniem społeczno – przyrodniczym?

Nasze działania chcemy urzeczywistnić podczas szeroko zakrojonej kampanii informacyjno – edukacyjnej. **Zakładamy zatem że, efektem realizacji powyższego projektu, powinno być ukształtowanie takiej jednostki, która nie będzie samolubna i konsumpcyjna wobec przyrody i jej zagrożeń.**

IV. CELE PROJEKTU

Strategicznym celem projektu jest wykreowanie możliwości zdobycia przez wychowanków wiedzy – świadomości ekologicznej, przyswojenia sobie (na miarę możliwości dziecka przedszkolnego) systemu wartości, umiejętności, postaw i zachowań mających na celu lepsze rozumienie świata przyrody oraz problemów środowiska naturalnego. Czyli przyjęcie postawy zaangażowania w procesie segregowania a także zagospodarowania odpadów.

Cele ogólne:

- Poznanie źródeł i rodzajów odpadów w środowisku lokalnym.
- Dostrzeganie skutków niewłaściwego gospodarowania człowiekiem odpadami na Ziemi i zależności człowieka z przyrodą.
- Intensyfikowanie świadomości wychowanków, w zakresie utrzymywania czystości w bliższym i dalszym środowisku społeczno – przyrodniczym dziecka.
- Edukacja w zakresie, gospodarowania odpadami "na własnym podwórku".
- Wyrabianie nawyku zbierania surowców wtórnych.
- Wzbogacenie słownictwa o treści ekologiczno – przyrodnicze.
- Uczenie, prawidłowego gospodarowania odpadami, w celu poprawy jakości i estetyki życia w mieście.

Cele szczegółowe:

Dziecko:

- jest świadome zależności między człowiekiem a środowiskiem;
- przestrzega podstawowych zasad szanowania przyrody – wie, że o rośliny i zwierzęta należy się troszczyć;
- orientuje się, na czym polega segregacja śmieci – wyrabia nawyk segregowania śmieci w przedszkolu podczas zabaw dydaktycznych oraz podczas codziennych czynności z życia przedszkolaka (ustawienie worków lub pojemników w odpowiednich kolorach do segregacji w salach zajęć), przekazuje takie informacje rodzicom;
- wie, i tak czyni (na terenie przedszkola), do jakiego pojemnika wrzucić puszkę

- aluminiową, słoik, butelkę PET, papier;
- wie, co to są trudne odpady i gdzie na terenie miasta należy je składować / utylizować (żarówki, zużyte pralki, telewizory monitory itp.);
 - kulturalnie zachowuje się podczas wycieczek: do lasu, parku i podczas spacerów (nie łamie gałęzi drzew, nie niszczy roślin / kwiatów, nie wyrzuca papierków, zachowuje się cicho i obserwuje przyrodę itp.)
 - poszerzy swoje słownictwo o pojęcia, takie jak: wysypiska, recykling, skrót PET, segregacja, składowanie, kompost, utylizacja i inne;
 - zna instrukcję obsługi PET czyli politereftalan etylen (1 – segregacja; 2 – odkręć zakrętkę; 3 – zgnieć butelkę);
 - zna negatywne skutki rozkładu śmieci i odpadów dla środowiska;
 - rozwija cechy dobrego obserwatora: spostrzegawczość wzrokową / słuchową uważność, wnikliwość, systematyczność, cierpliwość, szacunek do przyrody;
 - poznaje otaczający świat wszystkimi zmysłami: wzrokiem, słuchem, węchem, smakiem, dotykiem;
 - obserwuje, bada, eksperymentuje, wykonuje proste doświadczenia badawcze – wyciąga i formułuje własne wnioski i spostrzeżenia;
 - uczestniczy w oglądaniu filmów o tematyce proekologicznej i w pogadance / rozmowie, na jej temat (Felka rady, jak segregować odpady. SOS Ziemia. Prezentacja segregacji odpadów itp.);
 - obserwuje otaczające go środowisko i uczy się kreatywnego i krytycznego stosunku do rzeczywistości (formułuje własne wnioski na temat spostrzeżeń);
 - aktywnie uczestniczy w akcjach propagujących ochronę środowiska np. Dzień Wiosny, Dzień Ziemi, Sprzątanie świata itp;
 - wykazuje się kreatywnością wymyślając / projektując: kącik recyklingowy, własną kompozycję z materiałów odpadowych, prace plastyczno – techniczne;
 - prezentuje wyuczone wiersze, piosenki i teatryki/inscenizacje oraz prace plastyczne, zdjęcia ekologiczne i plakaty podczas uroczystości oraz w miejscach publicznie dostępnych.

V. METODY, FORMY PRACY I ŚRODKI DYDAKTYCZNE (CZYLI PROCEDURA OSIĄGANIA CELÓW)

W realizacji proponowanego projektu istotne jest **stosowanie metod aktywizujących**. Metody i techniki aktywnego poznawania, angażują i wciągają dzieci do zabawy, pozwalają czerpać radość z wykonywanych ćwiczeń i osiągniętych sukcesów. Odgrywają też dużą rolę w rozwijaniu myślenia, a dokładniej w przekształcaniu „**myślenia konkretnego**” – w „**myślenie pojęciowe**”, a w dalszej kolejności w **złożone operacje myślowe**. Operacje te pomogą wychowankom w zrozumieniu trudnych problemów ekologicznych i na wyciąganie stosownych wniosków. Metodą prób i błędów zdobędą nowe wiadomości i umiejętności – potrzebne do rozumienia zasad rządzących w otaczającym je świecie.

Metody aktywizujące:

- zabawy naśladowcze;
- zabawy i gry dydaktyczne;
- metody problemowe i jej odmiany – problemy zamknięte i otwarte;
- prace praktyczne w kąci przyrody i na podwórku przedszkolnym oraz wokół przedszkola;
- metody waloryzacyjne i impresyjne czyli zabawy dramowe, inscenizacje, pantomimy, teatryki, udział w przedstawieniach, wystawach w spotkaniach...;
- metody rytmiczno – ruchowe i inne wykorzystujące środki muzyczne;
- listy pytań;
- burza mózgów;
- metody tworzenia i definiowania pojęć – mapy mentalne, pojęciowe, skojarzenia;
- pogadanka heurystyczna (naprowadzenie dziecka na drogę samodzielnych poszukiwań);

Metody oparte na obserwacji:

- pokaz / demonstracja plansz dydaktycznych, ilustracji;
- obserwacja wykonywanych doświadczeń i środowiska, podczas spacerów / wycieczek;
- bezpośredni odbiór piękna działalności człowieka dla przyrody;
- oglądanie krótkometrażowych programów i filmów edukacyjno – ekologicznych.

Metody słowne:

- opowiadanie / wyjaśnienia nauczyciela;

- opowiadania, wiersze i piosenki (literatura dla dzieci);
- rozmowy / pogadanki, pozyskiwanie informacji podczas spotkań z ciekawymi ludźmi;
- przekazywanie informacji ustnych i pisanych (tablice informacyjne, strona internetowa przedszkola).

Formy:

Formy pracy pedagogicznej to wzajemnie powiązane czynności nauczyciela i dzieci rozplanowane w czasie i przestrzeni. Podstawową formą aktywności dziecka w przedszkolu jest **zabawa**, dlatego też edukacja ekologiczna dziecka przedszkolnego powinna wiązać się z zabawą. Obok zabawy pojawiają się elementy innych form działania, związane z nauką i pracą, na przykład: **działalność artystyczna** (plastyczna, muzyczna, twórczość literacka), **usługowa** (pomoc rówieśnikom w wykonaniu zadania mniej sprawnym dzieciom), **gospodarcza**.

Podstawowymi formami pracy z dzieckiem w proponowanym projekcie są:

- Zabawy (badawcza, dowolna, tematyczna, inspirowana).
- Zajęcia planowane przez nauczyciela i prowadzone z całą grupą, z zespołem lub indywidualnie z dzieckiem.
- Wycieczki i spacer do instytucji związanych z omawianym projektem, do parku, po miejscowym osiedlu.
- Prace praktyczne na rzecz ochrony, w tym porządkowanie terenu na placu przedszkolnym i na miejscowym osiedlu.
- Segregacja odpadów, oszczędzanie wody, energii, zbieranie nakrętek, makulatury.
- Udział w uroczystościach i w akcjach ochrony środowiska.
- Udział w propagowaniu idei ochrony i segregacji poprzez organizowanie wystaw prac plastycznych dzieci, plakatów i atrakcyjnych artykułów w kąciakach dla rodziców.
- Odbiór audycji multimedialnych z Internetu oraz filmów krótkometrażowych.
- Praktyczne zadania domowe wykonywane przy współpracy z rodzicem.

Środki dydaktyczne:

Bogactwo i różnorodność środków dydaktycznych uatrakcyjnia zabawę i naukę, zapobiega znudzeniu, ożywia spotkania oraz pozwala głębiej poznać przekazywane treści. Zatem w projekcie „Segregujmy odpady” proponujemy wykorzystanie następujących środków dydaktycznych:

- **Wizualne:** obrazki, ilustracje, historyjki obrazkowe, fotografie, karty pracy, rysunki, plakaty, lupa, lornetka, mikroskop, aparat fotograficzny, komputer.

- **Audytywne:** nagrania z płyt CD – dźwięki otoczenia bliższego i dalszego,, wiersze, piosenki, komputer.
- **Materiał przyrodniczy:** ziemia ogrodnicza, roślinki, nasiona, cebulki do zasadzenia w kąciku przyrody.
- **Materiał odpadowy:** PET; nakrętki, kolorowe gazety, puszki, pudełka itp.
- **Materiał plastyczno – konstrukcyjny:** gazety, kartki o różnej fakturze, tkaniny, waciki, pudełka i pudełeczka, flamastry, kredki, farby, plastelina, wełna i inne.

Ewaluacja:

Ewaluację programu stanowią rozmowy kierowane, dyskusje i próby oceny pracy po zajęciach. Inną formą ewaluacji będzie przygotowanie wystawy prac dzieci po danym przedsięwzięciu. Uczestnictwo w zajęciach ma pobudzić wychowanków do **refleksji** nad omawianym tematem. Zachęcić **do działań na rzecz ochrony środowiska społeczno – przyrodniczego**. Uświadomić wpływ segregacji śmieci na jakość życia ludzi na Ziemi.

Narzędziami sprawdzającymi i badającymi zmiany między osiągnięciami końcowymi a początkowymi będą obserwacje dzieci, skale postaw, wywiady, analiza wytworów dzieci. Formami sprawdzania osiągnięć, umiejętności i wiadomości będą różne konkursy, testy, wystawy. Przy ocenianiu postaw będzie brane pod uwagę zaangażowanie dziecka, jego aktywność w realizacji działań, samodzielność w rozwiązywaniu problemów, umiejętność pracy w grupie. Doskonałą oceną będą również opinie rodziców i innych nauczycieli.

VI. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU

Listopad

1. Zapoznanie rodziców z kierunkiem działań proekologicznych – z projektem „Segregujmy odpady”. [W tym kierunku nauczyciel – wykorzystuje tablicę informacyjną lub wcześniej zaplanowane zajęcie otwarte czy też spotkanie z rodzicami i stroną internetową przedszkola].
2. Działania dydaktyczno – wychowawcze w poszczególnych grupach, cykliczne prowadzenie zajęć i zabaw: dydaktycznych, badawczych i eksperymentów, oglądanie prezentacji multimedialnych i filmów krótkometrażowych

wzbogaconych pogadanką / rozmową czy też w starszych grupach dyskusją na omawiany temat. Przykładowe tematy zajęć / zabaw w bieżącym miesiącu to:

- Co trafia do kontenera na śmieci?
 - Spacer ulicami osiedla, obserwowanie śmietników – fotografowanie estetycznych i nieczystych miejsc składowania odpadów. Rozmowa z precyzowaniem wniosków podczas porównywania zdjęć.
 - Wysypisko na bibule – eksperyment z formułowaniem wniosków.
 - Gdzie trafiają odpady z ogrodu i obiadu? Obrazkowe / graficzne, tworzenie map mentalnych w grupach.
 - Co o segregacji każdy wiedzieć powinien – prezentacja multimedialna.
 - Poznajemy instrukcję obsługi butelki PET przed wrzuceniem do odpowiedniego kosza.
 - Świat sam sobie nie da rady, segregujmy więc odpady.
 - Kochane dzieci segregujmy śmieci.
3. Zorganizowanie w salach kąpoków recyklingowych i rytmiczne ich udoskonalanie.
 4. Zorganizowanie spotkania z rodzicami w celu zaprezentowania referatu na temat: „Zagrożenia związane z brakiem segregacji śmieci”.
 5. Motywowanie rodziców do współpracy na rzecz przedszkola – akcja zbiórki zużytych baterii, nakrętek i makulatury – plakaty / ilustracje, przykłady argumentujące opłacalność segregacji śmieci.
 6. Udział przedszkolaków w ogólnopolskiej akcji Sprzątanie Świata [3/4 latki, sprzątanie placu przedszkolnego; 5/6 latki, teren wokół przedszkola].

Grudzień

1. Dalsze działania dydaktyczno – wychowawcze nauczycieli w poszczególnych grupach – wzbogacanie o nowe elementy kąpoków recyklingowych.
2. Co to jest recykling? – dobre rady na złe odpady.
3. Co można zrobić z odpadów? – działania dzieci o charakterze plastycznym – technicznym. Wyeksponowanie prac dzieci.
4. Kolorowy świat gazet i innych odpadów.
5. Czy, możliwe jest posprzątanie świata? – proste doświadczenia dzieci.

